

Forebyggelse af mishandling af frihedsberøvede personer i Europa

Med henblik på at vurdere, hvordan frihedsberøvede personer behandles, organiserer CPT besøg til steder, hvor sådanne personer tilbageholdes. Disse steder omfatter: fængsler, institutioner for frihedsberøvede unge, politistationer, centre for tilbageholdte immigranter, psykiatriske hospitaler, plejehjem o. lign.

CPT delegationer har ubegrænset adgang til sådanne steder, og har ret til at færdes uhindret på området uden nogen form for begrænsning. De kan samtale privat med frihedsberøvede personer og kommunikere frit med enhver, der kan bidrage med oplysninger.

Efter hvert besøg fremsender CPT en detaljeret rapport til den pågældende stat. Denne rapport omfatter delegationens iagttagelser og konklusioner, dens henstillinger, kommentarer og anmodninger om oplysninger. CPT anmoder tillige om en detaljeret besvarelse på de spørgsmål, som er rejst i rapporten. Disse rapporter og svar udgør en del af den vedvarende dialog med de pågældende stater.

CPT's fulde navn er "Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf". Dette fremhæver to vigtige karakteristiske træk: For det første, CPT dækker landene i Europa, og for det andet, CPT beskæftiger sig ikke kun med "tortur", men også med en lang række situationer, som kunne være ensbetydende med "umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf".

Et besøgssystem

Besøg foretages af delegationer, der som regel består af et antal CPT medlemmer, ledsaget af repræsentanter fra komitéens sekretariat, og om nødvendigt af yderligere eksperter og tolke.

CPT delegationer foretager periodiske besøg (sædvanligvis hvert fjerde år), men om nødvendigt foretages herudover "ad hoc" besøg.

Komitéen skal orientere den pågældende deltagerstat om, at den har til hensigt at gennemføre et besøg. Når det er sket, kan CPT delegationen besøge ethvert sted, hvor personer er frihedsberøvet, uanset tidspunkt og uden forudgående varsel.

Samarbejde og fortrolighed

Principperne om samarbejde og fortrolighed er nedfældet i den internationale aftale ("Konvention"), som danner grundlaget for etableringen af CPT.

- Samarbejdet med de nationale myndigheder er hovedsagen i CPT's arbejde, eftersom formålet er at beskytte frihedsberøvede personer snarere end at fordømme staterne i tilfælde af mishandling.
- Fortrolighed er et andet karakteristisk princip for CPT's arbejde. Komitéens iagttagelser, konklusioner og rapporter og regeringernes svar er i princippet fortrolige. Ikke desto mindre er en stor del af informationerne om CPT's arbejde offentligt tilgængelige.

Offentliggørelse

- Den enkelte stat kan selv anmode om, at CPT's rapport offentliggøres sammen med statens eget svar. Hidtil har de fleste stater valgt at offentliggøre disse dokumenter.
- Hvis det mislykkes for en stat at samarbejde eller den nægter at forbedre situationen i lyset af CPT's henstillinger, kan komitéen beslutte at fremsætte en "offentlig udtalelse".
- Herudover udarbejder CPT en generel rapport om sine aktiviteter, som udgives en gang om året.

CPT's struktur

- Medlemmerne af CPT er uafhængige og uvildige eksperter med vidt forskellig baggrund, bl.a. jurister, læger, og specialister i fængsels- eller politiforhold.
- Europarådets Ministerkomité vælger et medlem for hver deltagerstat. Medlemmerne vælges på grundlag af deres individuelle kompetence (d.v.s. de repræsenterer ikke den stat, for hvilken de er valgt). For yderligere at sikre uafhængigheden deltager medlemmerne ikke i besøg til den stat, for hvilken de er valgt.
- CPT's sekretariat er en del af Europarådets "Generaldirektorat for Menneskerettigheder og Juridiske Anliggender".

Baggrund

- CPT er oprettet i henhold til Europarådets "Europæiske Konvention til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf", som trådte i kraft i 1989.
- Den bygger på artikel 3 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som fastslår, at "Ingen må underkastes tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf".
- CPT er ikke et efterforskningsorgan, men udgør en ikke-retslig, forebyggende mekanisme til beskyttelse af frihedsberøvede personer mod tortur og andre former for mishandling. CPT komplementerer således det retslige arbejde, som udøves af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Ratifikationer

- Konventionen er ratificeret af samtlige 47 medlemsstater i Europarådet.
- Europarådets Ministerkomité kan herudover invitere enhver stat, som ikke er medlem af organisationen, til at tiltræde Konventionen.

Yderligere oplysninger

- CPT's besøgsrapporter, regeringernes svar, offentlige udtalelser og generelle rapporter er tilgængelige på CPTs hjemmeside (www.cpt.coe.int).
- CPT har udviklet standarder for behandling af frihedsberøvede personer. En sammenfatning af disse standarder er offentliggjort i brochuren "CPT- standarder" [CPT/Inf/E (2002) 1].
- Yderligere oplysninger om CPT's mandat og arbejdsmetoder findes i teksten til "Den Europæiske Konvention til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf" og den tilhørende "Forklarende Rapport" [CPT/Inf/C (2002) 1].

Kontakt:

Secretariat of the CPT
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Frankrig

Internet: www.cpt.coe.int
E-mail: cptdoc@coe.int
Tlf.: +33 (0)3 88 41 39 39
Fax: +33 (0)3 88 41 27 72

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

EUROPARÅDET

**Europarådets Komité
til Forebyggelse af Tortur
og Umenneskelig eller Nedværdigende
Behandling eller Straf (CPT)**

En kort præsentation af CPT

Strasbourg, September 2010
Coverfoto: © Europarådet

CPT/Inf/E (2010) 1
Dansk / Danish / Danois